

אד שומן, "מיסטר שקל", מסיים 28 שנות עריכת דו-ירחון אינ"א

פנחס בר-זאב

את השם אינ"א רוב אספני הנומיסמטיקה בישראל מכירים היטב, בפרט אספני אסימוני ברכה של חברת המדליות. החברה הנפיקה בעבר אסימונים מיוחדים לחברי אינ"א, גם לחבריה בישראל. אסימוני אינ"א מבוקשים בין אספנים עקב כמויות הנפקה נמוכות; 5,000 אסימונים בשיא עד קצת יותר מ-2,000 יחידות כשהחברה הפסיקה להנפיק אסימונים מיוחדים לחברי אינ"א.

אינ"א פירושה "האגודה הנומיסמטית האמריקנית-ישראלית" American Israel Numismatic Association. האגודה נוסדה ב-1967 בניו-יורק על ידי מוריס בראם, מו וינשל ואד שומן, יחד עם עוד כמה אספני נומיסמטיקה ישראלית מושבעים. בשיא פריחת העניין בנומיסמטיקה ישראלית מנתה האגודה כמעט 4,000 חברים ומשכה אלפים נוספים לתצוגות, בורסות ומכירות פומביות שנערכו תחת חסותה. גם בחסותה פרחו ברוב הריכוזים העירוניים בארה"ב מועדונים נומיסמטיים ישראלים מקומיים. שילוב של ירידה בעניין בנומיסמטיקה בכלל ונומיסמטיקה ישראלית בפרט, החלפת ההנהגה המנוסה וחדורת המוטיבציה על ידי גורמים פחות מנוסים, והיעלמות איטית של כמעט כל מועדוני האספנות הישראלית, הביא לכך כי כיום אינ"א אינה אלא צל של עברו המפואר. בשנת 2006 נוצר גם משבר ניהולי שגרם לעזיבתם של מספר חברים ותיקים תוך כדי טריקת דלתות. האם אינ"א תשרוד את יובל ה-40 (1967-2007) שלה? רק ימים יגידו...

אולם, למרות כל התהפוכות בתולדות אינ"א, מוסד אחד נשאר יציב ואיתן לאורך שנים. זהו דו-ירחון "השקל" The Shekel שהאגודה מוציאה לאור מאז היווסדה בשנת 1967. עד כה יצאו לאור 234 עלונים של 48 עד 56 עמודים בממוצע, מלאי כתבות על נומיסמטיקה ישראלית, יהודית-אמריקנית, ויהודית כללית. עם השנים הפך

"השקל" לספינת הדגל של הנומיסמטיקה הישראלית בעולם כולו, והעלון זכה לכינויים כמו התני"ך של הנומיסמטיקה של ארץ הקודש.

על ספינת הדגל הזאת פקד ביד רמה, אדוארד (אד) שומן. אד החל את תפקידו כעורך "השקל" ב-1978 והקפיד להוציא תחת ידיו, בדיוק של שעון שוויצרי, עלון אחר עלון, בתדירות קבועה של אחת לכל חודשיים. תחת שרביטו צבר העלון גם פופולריות רבה בקרב אספנים

בישראל, שנרשמו כחברי אינ"א רק כדי לקבל לביתם כל חודשיים את עלון האגודה. גם עתה, למרות הירידה החדה במספר חברי אינ"א, מספר לא קטן של אספנים ישראלים ממשיכים לחדש מידי שנה את חברותם, פן יפסידו את חוויית קריאת "השקל".

לצערנו פחת עם הזמן גם מספר הכתבים, בארה"ב ובארץ. בשנים האחרונות הייתה מוטלת מלאכת כתיבת המאמרים ברובה על כתפיו הגדולות (תרתי משמע) של אד שומן, שלא בכדי זכה לשם החיבה "מיסטר שקל" Mr. Shekel. גם זה לא מנע מקוראים רבים בישראל, בינם מספר חברי העמותה שלנו וקוראי עלוננו, להמשיך לחדש את חברותם באינ"א, עד עצם היום הזה.

כחבר אינ"א ביקר אד גם פעמים רבות בישראל, במסגרת הטיולים השנתיים שערכה האגודה. בתמונה משנת 1994 שצולמה בעת ביקורו בארץ, בו הוא פגש גם מספר חברי אינ"א ישראלים, נראה אד עומד ליד הסוחר האגדי יעקב י. ואן גרובר JJ Van Grover. בצד ימין יושב מו וינשל המנוח, היו"ר הלא-פחות אגדי של אינ"א, ובצד שמאל פלורנס, רעייתו של אד, גזברית האגודה.

בסוף שנת 2006 הודיע אד שומן לקוראי "השקל" כי עקב מצבו הבריאותי הוא סיים את כהונתו כעורך ביטאון אינ"א, לאחר 28 שנות פעילות למען העלון. במהדורת נובמבר-דצמבר 2006 הוא נפרד מקוראיו ומעביר את שרביט העורך למחליפו. עם סגירת עלון זה נודע לנו כי אד שומן הסכים להמשיך למלא את תפקיד עורך "השקל" גם ב-2007, עד אשר יימצא מחליף מתאים.

אד, "מיסטר שקל", בתודה ובהוקרה מכל ידידך בארץ הקודש על 28 השנים המופלאות שלך כעורך ביטאון אינ"א, ועל השנים המופלאות שלנו כקוראי "השקל" שלך. עד 120!

בנק ישראל בוחן אפשרות להחליף את כל שטרות הכסף המקומיים

המטרה: להוציא מהמחזור שטרות מזויפים • בסדרה החדשה יונפק גם שטר של 500 שקל

מאת גד ליאור

בעו, להחליט על נושא השטרות (כיום אישים מראשי המדינה), לצאת במכרז כדי לקבוע את מעצבי השטרות, לאשר את השטרות המעוצבים, להדפיס את השטרות בחו"ל ולהחליט עד מתי יהיו השטרות הנוכחיים בתוקף.

גורם בכיר בבנק ישראל אישר כי אכן יש כוונה להחליף את סדרת השטרות, אך ציין כי התהליך טרם החל. "רק בקרוב יתקיים דיון ראשון בנושא. מדובר בתהליך ארוך, שנמשך כמה שנים עד להכנסת השטרות החדשים למחזור".

מיוחדת, שבה תתקבל החלטה על החלפת שטרות הכסף של ישראל בסדרה חדשה.

שטרות הכסף המצויים כיום במחזור בישראל הם בערך של כ-22 מיליארד שקל, מתוך 24.4 מיליארד שקל במזומן (השאר מטבעות). 95% ממחזור הכסף בישראל הוא בשטרות כסף של 20, 50, 100 ו-200 שקל. בסדרה החדשה צפוי להיות גם שטר בן 500 שקל.

אם אכן תתקבל החלטה כזו יהיה צורך לכנס את הוועדה המייעצת לבנק ישראל, כדי לאשר את השטרות שיוט-

בנק ישראל בודק בחשאיות אפשרות להחליף את כל סדרת שטרות הכסף של מדינת ישראל בסדרה חדשה. מדובר בבדיקה ראשונית הנובעת, בין השאר, מנוהג הקיים במדינות רבות, לחדש את סדרות הכסף אחת ל-10 שנים לערך, כדי להקשות על זייפנים ולהוציא מהמחזור שטרות כסף שזויפו.

ל"ידיעות אחרונות" נודע, כי בכוננת צמרת בנק ישראל לקיים בקרוב בישיבה